

روش‌شناسی پژوهش هنر

باتأکید بر روش‌شناسی پژوهش میان رشته‌ای هنر و فکردینی

- ۱- گمان روانشناختی انگیزش نابالغ، انحصار پژوهش هنر به خلق اثر است
 - ۲- حضور اندک متفکران و نظریه‌پردازان به ویژه در عرصه هنر ملی - هنر دینی و بسندگی از مقوله هستی‌شناسی هنر به داشته‌های غرب‌اندیشانه از فلسفه هنر
 - ۳- رویکرد و اهتمام اندک به حوزه معرفت‌شناسی هنر به ویژه حوزه معارف درون‌دینی هنر
 - ۴- نوباوگی رویکرد آکادمیک به مقوله پژوهش هنر در ایران
 - ۵- و البته یکی از اصلی‌ترین عوامل کم‌رونقی پژوهش هنر به ویژه در حوزه میان‌رشته‌ای فکر دینی مقوله هنر نارسایی وجه روش‌شناسی و نابالغی روش پژوهش هنر است
- رشته پژوهش هنر به ویژه پژوهش تطبیقی هنر نیازمند یک روش‌شناسی جامع‌نگر و کارآمد در چارچوبه نظام معرفت‌شناسی هنرپژوهی است. درس روش‌شناسی پژوهش هنر در چارچوب رویکرد به همین هدف اصلی، با هدف‌های فرعی چندی از زمره دروس بنیادین رشته کارشناسی ارشد پژوهش هنر دینی است:

- ۱- پرداخت بنیان نظری خودویژه و خاص هنر ملی و هنر دینی
 - ۲- نقد و بررسی انواع روش‌های تحقیق کارگشا در حوزه پژوهش هنر به طور عام و پژوهش دین‌شناختی هنر به طور خاص و از این رهگذر دستیابی به یک روش جامع از روش‌های مناسب پژوهشی
 - ۳- رویکرد نقدی به مبانی جاری روش‌شناختی پژوهش هنر در انواع گفتمان‌ها
- دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ضمن آموختن این روش‌ها و نقد مبانی روش‌شناختی، همپای با آموختن این درس و پس از آن، روش‌شناسی دانسته‌شده را در پروژه‌های مطالعاتی خویش به کار می‌برند.
- تازگی این درس، اندک بودن منابع، کمیابی استاد پژوهشگر کارآمد در این عرصه و بکر بودن نفس مقوله پژوهش هنر و آموختگی اندک مبحث روش‌شناسی هنر در نزد هنرپژوهان، اینهمه، معلوم می‌کند اصل درس، متن درس و روش ارایه درس، نیازمند نقد و تکمیل و اصلاح مستمر است. این امر نیز خود در چند مرحله اتفاق می‌افتد:

- ۲- گذار دوره‌های آموزشی و پژوهشی این درس با مشارکت شایسته دانشجویان و به کارگیری و نقد آن در متن فرایند پژوهش

متنی که اینک در دست شماست برای دوره کارشناسی ارشد هنر اسلامی به رشته تحریر و تألیف درآمده که پس از تکمیل‌های لازم، کتاب درسی این دوره آموزشی خواهد بود و اینک نگارش اول آن پیش روی شماست. کتاب می‌تواند با تغییرات اندکی برای رشته‌های دیگر کارشناسی ارشد هنر مفید فایده باشد.

دانشجویان همراه با شکل‌گیری بینش روش‌شناختی خود و مباحث نظری آن به شکل عملی، کارآموزی کاربرد روش تحقیق خواهند داشت و هرکدام افزون بر موضوعات تحقیق درس، سلسله بحث‌هایی در اصول موفقیت در دوره کارشناسی ارشد داشته و نیز پایان‌نامه خویش را طراحی و مدیریت و راهبری می‌کنند.

احمد آکوچکیان

دانشکده هنرادیان و تمدنها